Foglar

Dobrodružství v Zemi nikoho

ilustroval
Jindřich Janíček

Albatros

Dobrodružství v Zemi nikoho

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Jaroslav Foglar
Dobrodružství v Zemi nikoho – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Foglar

Dobrodružství v Zemi nikoho

ilustroval
Jindřich Janíček

Albatros

Zachycený rozhovor

1

V kuchyni i venku za oknem uvnitř domovního bloku panovala už skoro úplná tma, ale u Denků přesto ještě nerozsvěceli. Otec nebyl doma, měl odpolední službu a vrátí se až někdy před půlnocí. Maminka poslouchala nějaký hudební pořad z rozhlasu a Vláďa mrzutě zíral z okna do spleti ztemnělých dvorků a zahrad.

Hodiny na stěně jednotvárně tikaly a někde v hlubinách domu plakalo děcko. Vláďa neměl rád tyhle tísnivé chvíle podzimního stmívání, při kterých se nedalo dělat nic jiného než čekat, až se ještě víc setmí, aby se už vyplatilo rozsvítit.

A v této hodině, ba vlastně v této minutě se začalo zvolna a nenápadně tkát předivo zvláštních událostí, jež měly neuvěřitelně poznamenat celý příští Vláďův chlapecký život. Mnohem později, kdy už se dnešní soumrak i večer nenávratně propadly do minulosti, Vláďa častokrát rozechvěle vzpomínal na dnešní pochmurné a smutné stmívání, které se stalo začátkem všeho, co potom přišlo.

Kdyby tehdy u Denků rozsvítili o něco dřív, Vláďa už by pravděpodobně seděl u stolu a dělal něco do školy nebo by se zabýval svou sbírkou zápalkových štítků, vystřihoval a opisoval by si ze Sportu tabulky výkonů, psal by deník nebo by se prostě zaměstnával některou ze svých dalších zálib.

Ale nevyzpytatelná náhoda, která často dokáže ve vteřině změnit osudy lidí třeba na celý život, způsobila, že Vláďa seděl s maminkou v kuchyni potmě o čtvrthodinu déle než jindy – a ta čtvrthodina všechno rozhodla!

Jak tak seděl s tváří přitisknutou na okno a díval se ven, rozmrzelý nuceným nicneděláním, všiml si najednou něčeho podivného. Z jednoho okna na levé straně domovního bloku občas do houstnoucí tmy prošlehl záblesk světla. Někdy delší, jindy kratší. Kdo si to tam hraje s baterkou? A zas a zas – ale pozor, vždyť je to Morseova abeceda – a někdo na protilehlé straně bloku, tedy po Vláďově pravé ruce, v jednom z osvětlených oken světelné značky zase přijímá. I odtamtud občas vyšlehne záblesk, na znamení, že ten neznámý příjemce správně zachytil a rozluštil slovo zprávy.

Devadesát devět chlapců a děvčat ze sta by nad světelným rozhovorem dvou neznámých osob zcela určitě mávlo rukou a civělo by dál do tmy dvorů. Ale Vláďa nebyl jedním z těch devětadevadesáti. On byl tím stým! Byl přemýšlivý, zvídavý, čilý, toužil po příhodách a dobrodružstvích jakéhokoli druhu. A morseovka pro něj nebyla španělskou vesnicí. Kdo a o čem si to tam venku povídá světlem ve večerní tmě?

Vysílání bylo pomalé a jeho účastníci asi nebyli v morseovce moc zběhlí. Vláďa chytal písmeno za písmenem pohodlně, bezpečně – a byl čím dál tím víc napjatý a zvědavý!

N–e–s–m–í–m––v–e–n––d–o–m–a––j–e––z–l–e––n–a––d–l–o–u–h–o––j–e––k–o–n–e–c––s–e––v–š–í–m–– letěla tmou do protějšího bloku domů podivná zpráva. M–u–s–í–m–e––z–a–t–í–m––s–k–o–n–č–i–t––s––c–e–s–t–a–m–i––t–a–m––n–a–h–o–r–u––

Vysílající se pak odmlčel, jeho světýlko přestalo blikat a ozval se pro změnu příjemce. Co se doma stalo, že nesmí ven, ptal se špatnou morseovkou s několika chybnými značkami, které si Vláďa domyslel a opravil. Ale vysílatel nechal jeho otázku bez odpovědi a pokračoval:

J–e––t–o––v–e–l–k–á––š–k–o–d–a––p–r–o–t–o–ž–e––h–r–o–z–í––s–t–r–a–š–n–é––n–e–b–e–z–p–e–č–í––ž–e…

Pak se asi vysílajícímu něco stalo, protože záblesky světla náhle ustaly a v matně osvětleném okně se objevily obrysy jakýchsi postav. Marně tam příjemce posílal přes celou šíři dvora další dotazy. Nedostal už žádnou odpověď, ani písmenko, ani jediný záblesk.

Hudba v rádiu skončila. Maminka vstala a rozsvítila. Vláďovy oči, zahleděné do tmy dvora, si chvíli bolestivě zvykaly na oslnivý svit žárovky.

Maminka si všimla napětí v jeho tváři a uvědomila si, jak dlouho byl zticha. „Co to tam ve dvoře máš?“ zeptala se trochu podezíravě.

Vláďa jen cosi zabručel. Byl tak zaujat záhadným světelným rozhovorem dvou neznámých, že se mu nechtělo mamince něco vysvětlovat. Přál si, aby tu byl jeho nejvěrnější kamarád Vincek Prokeš. Jen s ním by se mohl podělit o tajemství z tmavého dvora.

Ale musí to počkat do rána, až na cestu do školy. U Prokešů nemají rádi, když večer přijde za Vinckem nějaký kamarád, ani kdyby to byl tak dobrý kamarád, jako je Vláďa!

Otevřel tedy svůj deník a zapsal do něho dnešní den. Snažil se co nejpřesněji popsat večerní příhodu i podivný rozhovor obou neznámých. A když šel později spát, měl jedno jediné přání: už aby bylo ráno!

Proč chce Vincek píšťalku?

2

Ještě před odchodem do školy Vláďa zběžně prohlédl z okna kuchyně oba domy, mezi nimiž včera večer křižovaly světelné signály. Ani teď za podzimního ranního šera nemohl bezpečně určit, ze kterých oken záblesky baterek vycházely.

Na důkladné zkoumání však Vláďovi nezbýval čas, ráno ostatně neměl nikdy dost času. Nejen ranní cvičení, ale i nákup mléka a rohlíků a umytí nádobí od snídaně, to všechno byl jeho každodenní povinný program. A do školy měl poměrně daleko.

Vincek Prokeš už stál na rohu Veverčí a Zelené ulice, kde se při cestách do školy – každý ovšem do jiné – scházívali. Vincek byl nevelký chlapec, trochu podivně a nedbale oblečený. Mával na Vláďu levicí, jako by se léta neviděli, ačkoli se rozešli včera. Měl živé, neklidné pohyby a každou chvíli si dozadu sčesával neposlušné vlasy, které mu stále padaly do čela.

„Ahoj, Vincku!“ zahalekal Vláďa, když ho spatřil. „Něco mám!“ A hned mu začal o překot vyprávět svůj včerejší zážitek.

Zdálo se, že Vincka Vláďovo vyprávění nijak nevzrušilo a že mu nepřikládá velkou důležitost. Přece se však zeptal: „Jak že to bylo s tím nebezpečím?“

Vláďa znovu opakoval celou záhadnou nedokončenou větu ze včerejška: „Je to velká škoda, protože hrozí strašné nebezpečí, že... – no a pak už nic nebylo, vysílání skončilo!“

„Něco na tom může být, to je fakt,“ huhlal Vincek zamyšleně a nadhodil si aktovku s učením do podpaží. „Znáš kluky z toho bloku?“

Vláďa se usmál. „Jak bych je mohl znát, prosím tě? Vždyť je tam snad čtyřicet nebo kolik baráků dohromady – a všechny třípatráky a čtyřpatráky. Tam bydlí stovky kluků a holek – kdopak by je všechny znal!“

„Zřejmě se děje něco neobvyklýho!“ řekl pak Vincek a bylo vidět, že ho to začíná zajímat. „Ti dva, co se tou morseovkou domlouvali, jsou asi v něčem až po uši, ale v čem? Něco někde dělají, nebo něco mají, něco hroznýho se jim možná stalo a... a kam že musí ty cesty přestat?“

„No, to taky nevím, někam nahoru,“ vydechl beznadějně Vláďa.

Šli pak chvíli zamyšleně vedle sebe. Z postranních ulic i z domů, kolem nichž kráčeli, se k nim přidávali další chlapci a děvčata z jejich škol.

Vláďa by byl rád, kdyby mohl jít s Vinckem sám, protože takhle si zaprvé o své záhadě pořádně nemohou popovídat a zadruhé o ostatní hochy a děvčata neměli ani on, ani Vincek velký zájem. Stačili si sami.

Vláďovi rodiče neviděli jeho kamarádění s Vinckem zrovna rádi. Připadal jim nepořádný, neupravený, pořád Vláďu někam tahal, zdržoval ho od učení, půjčoval mu hromady podivných knížek, pořád mu radil, aby si koupil to či ono, pořád ho k něčemu ponoukal.

Ale Vláďa nedal na Vincka dopustit. Co už spolu zažili! Kolikrát mu Vincek pomohl v nejrozmanitějších těžkých situacích! A byl to Vincek, kdo ho naučil poznávat hochy a děvčata kolem sebe a dělit si je podle toho, zda jsou leniví, obyčejní, průměrní, nebo naopak zase bystří, podnikaví a zvídaví.

Obyčejní – a těch byla převážná většina – byli všichni ti, kdo neměli jiné zájmy než kino, televizi a snad ještě fandění některému sportovnímu klubu. Neuměli se o ničem pořádně bavit, jen neužitečně žvanili a vtipkovali, drbali, kdo s kým chodí, postávali a uplivovali si na rozích ulic a za každým druhým slovem říkali „vole“.

Proti tomu ti druzí, ti bystří podnikavci – a Vláďa se mezi ně tajně a trochu nesměle také počítal – měli tisíceré zájmy a sledovali spousty věcí. Sbírali všechno možné, od obalů od žvýkaček a zápalkových štítků až po známky nebo staré mince. Chodili do různých klubů

a kroužků, učili se hrát na kytaru, na trubku nebo na harmoniku. Lisovali květiny a listy stromů a keřů. Psali si deníky. Vystřihovali a lepili si do sešitů nejrůznější zprávy z novin a časopisů. Zajímali se o všechno možné i nemožné: o létající talíře, o indické kurzy pěstování silné vůle, o kulturistiku, o potápěčství. Dopisovali si s hochy a děvčaty ze zahraničí. Sháněli pohlednice cizích měst. Chovali myši a akvarijní rybky. Učili se lasovat. Navštěvovali kurzy kreslení. Někteří měli své čtenářské kluby s bohatou činností, ve které jim radily redakce časopisů pro mládež.

A všichni tito neobyčejní hoši a dívky měli pořád málo času! Každá volná hodina měla pro ně velkou cenu. I tím se lišili od povrchních hochů a děvčat postávajících v ulicích a průchodech biografů. Vláďa byl rád, že mu Vincek ukázal cestu. Než se spolu spřátelili, byl takový i on.

Když se na Javorovém plácku rozcházeli každý do své školy, řekl Vincek povzbudivě: „No nic, do odpoledne vymyslíme, co se dá podniknout. Zatím ahoj!“

A když se po vyučování znovu sešli, měl už plán.

„Musíme ty dva, co si včera večer povídali morseovkou, najít. To je základ. Když nebudeme vědět, o koho jde, je konec se vším – a nikdy se nic nedozvíme!“

„Jak je ale chceš hledat?“ skoro zoufale vyjekl Vláďa. „Bydlí tam snad stovka kluků, o holkách ani nemluvě.“

Ale Vincek se nedal. „Nesmíme se toho bát,“ řekl pevně. „Kdyby se každej detektiv už napřed vzdával, nevypátral by se ani jeden zločin. Musíme zkusit všechno možný. Máš doma nějakou píšťalu?“

„Píšťalu? Na co? Nemám!“

„Tak aspoň nějakej dutej klíč, na kterej se dá houkat.“

„Mám doma několik prázdných mosazných patron. Ale k čemu to bude?“

„Přines je – a uvidíš!“

Došli na roh Veverčí a Zelené ulice. Vincek se tajemně usmál, ale nic víc už neřekl. A Vláďovi se nechtělo vyzvídat, co budou s patronami dělat, když mu to Vincek neřekl sám. To byl celý on! Vynalézavý, tajnůstkářský, někdy nesdílný, nemluvný, jindy zase živý a upovídaný.

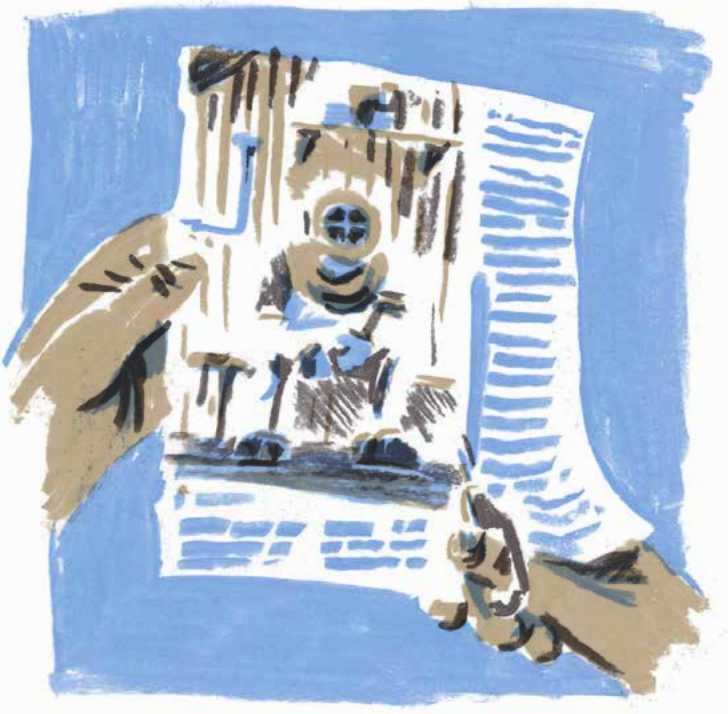

Wien
Dresden

AMETYST

„Tak ve tři tady na rohu!“ řekl Vláďa mrzutě a byl rád, že určil alespoň hodinu schůzky. Měl nepříjemný pocit, že Vincek je ve všem nad ním. I svými nápady.

Rozešli se každý ke svému domovu. Vláďa cestou poněkud neklidně přemýšlel, kam ty patrony zašantročil a jestli je ještě najde.

Světlo znovu letí tmou

3

Vláďova maminka už měla připravený oběd, takže ten Vláďu nijak zvlášť nezdržel, ale po jídle musel umýt hromadu nádobí, což byla jeho povinnost, když odpoledne neměl školu. Ještě ho čekaly úkoly z matematiky a češtiny – a teprve pak mohl jít hledat patrony.

Hledal dlouho, rozházel dva kufříky s tisíci krámů, než jednu patronu našel skoro na dně. Nezdržoval se hledáním další. Jedna musí stačit. Za chvíli budou tři hodiny!

Dorazil na nároží Veverčí a Zelené ulice trochu udýchaný a zamrzelo ho, že tam Vincek ještě nebyl. Ale přišel krátce po třetí.

„Mám jen jednu!“ řekl Vláďa a vylovil z kapsy prázdnou patronu. Dlouze do ní foukl a patrona vydala zvuk jako lodní siréna vzdáleného nákladního parníku. „Co ale s ní?“

Vincek otevřel dlaň a Vláďa v ní uviděl malou zelenou píšťalku z umělé hmoty. „To stačí,“ kývl spokojeně Vincek. „Co s tím budeme dělat? Půjdeme do těch dvou ulic, co tvoří strany vašeho bloku a co se

v nich včera signalizovalo. No a tam si budeme pískáním vyměňovat signály, samozřejmě morseovku. Snad sebou někdo škubne a všimne si nás – někomu prostě budeme nápadní. A ten někdo snad bude jedním z těch dvou, co je hledáme!“

Vláďovi se Vinckův plán nezdál nijak zvlášť chytrý a moc v jeho úspěch nevěřil. Ale nechtěl mu kazit radost, a tak nic neříkal. Kromě toho sám na nic lepšího nepřišel.

Mlčky se vydali do Zejhorovy ulice. Byla to živá, široká třída a jako všechny předměstské ulice byla plná hochů a děvčat nejrůznějšího věku. V okolí bylo sice několik malých sadů s hřišti, ale ty byly spíš pro malé děti s rodiči. Na školáky zbyla jen ulice.

Kolem kina Ametyst se potloukalo několik členů nebezpečné party výrostků, jimž se říkalo Zelené vesty, protože každou sobotu vyráželi na tramp oblečení do křiklavě zelených blůz. Bývali zarostlí, s vlasy až na límec, špinaví – a v neděli se vracívali velmi hluční, někdy i opilí. Nohy obuté do zablácených půllitrů neuměli zvednout a těžce je vláčeli po dlažbě. Byli ostudou všech správných trampů.

Členové jiné party, kolem Inky Solimanové, složené z děvčat i chlapců, seděli a postávali kolem přízemních oken jednoho z činžáků s bloky v rukou a něco psali. Hráli nějakou pozorovací hru, kterou pro ně Inka vymyslela. Inka byla energická dívka, o které lidé říkali, že měla být chlapcem.

Byly tu i jiné, méně známé skupinky a mezi nimi také spousta osamělých chlapců a děvčat.

Vláďa s Vinckem kráčeli zvolna po protilehlých chodnících a nepříliš nahlas si pískali přes ulici morseovku.

„Co děláš?“ pískal Vincek.

„Dejchám!“ odpověděl mu ne zrovna duchaplně Vláďa, rovněž morseovkou.

„Pojďme tam nahoru!“ troufl si Vincek dotknout se včerejší zachycené zprávy.

Vláďa pochopil a odvážně pokračoval: „Nejde to! Strašné nebezpečí!“

Nezdálo se však, že by jim někdo z chlapců a děvčat věnoval pozornost. Jenom když procházeli kolem bandy Zelených vest, jeden

z výrostků hrubě srazil Vláďu z chodníku do jízdní dráhy a křikl na něj: „Co tady hvízdáš? Abych ti tu píšťalku nenacpal do krku!“

Vláďa s Vinckem došli až ke křižovatce ulic, kde končil první blok Zejhorky.

Před druhým blokem se ulice stáčela k západní straně a tvořila četná zákoutí, vzniklá z nepravidelně postavených domů. Bylo tu ještě rušněji než tam, odkud přišli.

Z koutu před krámem se staženou roletou se ozýval hádavý křik, do kterého se mísil zuřivý štěkot psa. Asi čtyři či pět chlapců zde mělo v práci menšího snědého hocha se smolně černými vlasy.

Vincek přeběhl k Vláďovi přes jízdní dráhu a usykl: „A jéje! Zase valchujou nějakýho cikána. A to psisko je nejspíš jeho, asi mu ho chtějí vzít nebo co!“

Pes neurčité rasy se úzkostlivě tiskl k romskému chlapci a zuřivě vyrážel proti těm, kdo se po něm a jeho pánovi sápali.

Podobné výjevy nebyly v této čtvrti zvláštností. Žilo tu mnoho romských rodin, které sem byly přestěhovány odkudsi z východního Slovenska, aby přivykly lepšímu, zdravějšímu a užitečnějšímu způsobu života. Zatím se to dařilo jen v málo případech. A jejich děti cítily snad ještě víc než rodiče, že tu nejsou vítanými hosty. Zdejší mládeže se stranily, a přesto byly bitky mezi nimi na denním pořádku. Vládl tu nepřátelský duch.

Napadený cikánský hoch měl slzy v očích; zoufale se bránil proti tyranské přesile, kopal a volal něco v romské řeči.

„Kluci, nechte ho!“ zvolal Vincek. „Vždyť je sám, a navíc menší než vy!“

„Tak ať nenadává!“ osopil se na Vincka jeden chlapec. „Kdyby byl zticha, nic by se mu nestalo!“

„No – on sám by si sotva dovolil vám pěti nadávat nebo si vůbec něco začínat,“ prohodil pochybovačně Vláďa. „Tak už ho nechte, ať plave ke svým!“

„Já ho znám,“ řekl jeden z těch, kteří cikána týrali. „Je to pěkný kvítko. U nich mu říkají Pedro a bydlí v Křiklárně – viď, že tam bydlíš – a že jsi Pedro, viď?“

Cikánek němě přikývl a utřel si rukávem košile uslzené oči. Vděčně se podíval na Vincka a Vláďu, a najednou se dal i se svým

psem na zběsilý útěk. Ale nikdo ho nepronásledoval. Hlouček jeho náhodných tyranů za ním chvíli hleděl a pak se rozešel.

„Ještě tamhle na roh, a pak toho necháme," máchl rukou kupředu Vincek. Vypadal zklamaně. Těsně před koncem své bezútěšné pouti ještě sklidili posměch za pískání od skupinky hochů, kteří postávali u posledních domů, ale o svou morseovku nezaznamenali ani stopu zájmu.

Do ulic se sneslo podzimní šero. Rozsvítily se lampy a ruch na ulicích se ještě zvětšil. Lidé se vraceli z práce. Město se chystalo na sychravý večer a studenou noc a dostávalo tajemný strašidelný vzhled.

„Shořeli jsme jako papíroví čerti – jdeme domů," bručel Vincek.

„Pojď ještě na chvíli k nám," navrhl mu Vláďa. „Ukážu ti senza nový známky. A taky jak jsem si předělal škatule na sirkový nálepky."

Vincek přikývl. Vraceli se zšeřelými ulicemi. Vyhýbali se nebezpečným koutům s podezřelými stíny, vyhnuli se Zeleným vestám a brzo byli u Vláďova domu.

Ale známky ani nově upravené krabice si Vincek neprohlédl. Dokonce ani do Vláďova bytu nedošli. Jak běželi vzhůru po schodech a dívali se z oken schodiště na ztemnělý blok protějších domů, vykřikl najednou Vláďa vzrušeně:

„Hele, už zase, podívej se, morseovka! Už to zase jede!"

Z černé stěny domů, z jednoho matně osvětleného schodištního okna ve třetím či čtvrtém patře letěly do tmy přes zahrádky, dvorky a kůlny stejné záblesky světla jako včera. A Vláďa s Vinckem společně četli:

„N–n–e–n–e–c–h–o–d––k–k–e––m–n–e – nechoď ke mně – m–á–m––t–o––d–o–m–a––z–a–v–a–r–e–n–y – zavařený – a––s–á–m––t–a–m––n–a–h–o–r–u––t–a–k–y––n–e–c–h–o–ď––n–e–m–u–s–e–l––b–y––s–e–s––u–ž––o–d–t–a–m–t–u–d––v–r–á–t–i–t––v–í–š––s–á–m––d–o–b–ř–e––p–r–o–č–"

Pak vysílání ustalo a už se neobnovilo, i když Vláďa s Vinckem čekali ještě dlouho na chodbě.

„Tak vidíš! Vidíš, že jsem nelhal!" šeptal vzrušeně Vláďa.

„Pojďme do toho domu!" navrhl Vincek spěšně. „Musíme toho kluka – nebo kdo to je – objevit. Nabídneme mu pomoc. Je to něco úžasnýho, něco tajemnýho, záhadnýho, a možná i nebezpečnýho. Bude jistě rád, když mu pomůžeme!"

Vláďa se znovu zadíval do levého křídla domovního bloku, odkud předtím signály vycházely, a usoudil: „Je to asi šestý nebo sedmý dům od rohu. Tam někde dál je pak Křiklárna."

Rychle sbíhali po schodech a Vincek se v běhu ptal: „Co to je ta Křiklárna? To už dneska slyším podruhý."

„To je tady v bloku jeden barák, kde bydlí samí cikáni. Pořád se to tam pere, hádá, pořád tam někdo zpívá, hraje na housle, jindy je tam slyšet nářek a křik. A tak se tomu domu říká Křiklárna!"

Cesta strachu

4

Oba byli vzrušeni – nejen tím, že mají tajemství na dosah ruky, ale i proto, že téměř s určitostí vědí, ze kterého domu se signály vysílají. A ta podivná děsivá sdělení: „Nechoď tam sám – nemusel by ses taky vrátit!" Proč? Proč by se ten někdo nemusel vrátit? A odkud? A jaké nebezpečí mu někde v neznámu vůbec hrozí?

Ještě než vyběhli z domu, potkali na chodbě Vláďova otce. Vracel se z práce. „Tak kampak, kampak? Kam ještě tak pozdě?" zabouřil na Vláďu. „Za hodinu je večeře, a ty si ještě letíš někam ven, jako by bylo půl třetí odpoledne!"

„Ale my jsme hned zpátky, tati," vydechl Vláďa. To by tak scházelo, aby se musel právě teď, když mohou přijít záhadě alespoň trochu

na kloub, vrátit domů. Otec byl ale náhodou smířlivě naladěn, a tak mu dovolil jít ještě na chvilku ven.

Vyběhli z domu jako draci a hned zamířili podél řady domů za roh bloku. Byla už tma a pouliční lampy se marně snažily ji rozehnat.

Dům, ze kterého vycházely záblesky, našli zcela bezpečně. Byl to opravdu šestý dům od rohu tohoto rozlehlého domovního bloku, čtyřpatrový činžák s mnoha osvětlenými okny. Teď, ve večerní podzimní mlze, vypadal obzvlášť pochmurně a cize.

„Tady to bude!“ zašeptal Vláďa. „Tady to určitě je!“

„Tak tam vrazíme!“ nadšeně a výbojně řekl Vincek. „Možná že tam toho kluka s baterkou ještě nachytáme!“

„Nekřič! Nekřič tak, člověče,“ napomínal ho vzrušeně Vláďa.

Vincek stiskl kliku domovních dveří, ale dovnitř nevstoupil.

„Tak tam zapadni! Rychle. Ať zmizíme z ulice,“ šeptal rozčileně Vláďa.

„Jo, to se ti řekne. Já nemůžu. Je zamčeno nebo co.“

Vláďu zamrazilo. Ano, už si vzpomíná. Lidé v této ulici si už od soumraku zamykají domy, aby jim cikánské děti nevbíhaly dovnitř a netropily na schodišti hluk.

„Tak jsme v bryndě,“ vzdychl zklamaně.

„A to jsou všechny tyhle baráky zamčený?“ vyjekl Vincek. „To přece není možný!“

„Jo. Asi jsou, a kdyby nebyly, co by nám to pomohlo, když chceme jít právě do tohohle domu a ten zamčenej je,“ vztekal se Vláďa.

„Dalo by se jít přes zdi dvorků sousedních domů, kdyby byl některý z nich odemčený. To tě nenapadlo?“

Vrátili se o dům zpátky, ale i ten byl zamčený – a právě tak i všechny další až k rohu bloku.

„To je k zbláznění!“ zuřil Vincek. „Musíme zkusit baráky z druhý strany.“

Rozběhli se tam, ještě jednou se pokusili otevřít dveře svého šestého domu, ale marně. A sousední dům nad ním byla Křiklárna!

„Hrome, tudy to nepůjde,“ zarazil se Vláďa a zatvářil se vylekaně. Dům měl široký vjezd, kdysi dávno byly ve dvoře koňské stáje a povoznictví, živnost dnes už neznámá. Právě jím procházel jeden

z podivných snědých obyvatel domu. Zevnitř se ozýval takřka nepřetržitě křik, třeskot nádobí a dětský pláč.

Pak se průjezdem do ulice vyřítil hlouček rvoucích se výrostků. Měli zlé výrazy ve tvářích a dva z nich drželi v rukou otevřené kapesní nože.

„No nazdar. Viděl jsi to?“ šeptal Vláďa. „Viděl jsi ty nože? Člověče, tam nejdu. Tam jde o kejhák!“

Vincek mlčel, ale bylo zřejmé, že i on je pořádně vyplašený.

Průjezd se na chvíli vyprázdnil, klubko rváčů zmizelo ve tmě ulice a jen podle vzdalujícího se křiku se dalo soudit, kterým směrem se pohybovalo. Ale neklid v domě trval dál. Oba chlapci občas rozeznávali i jednotlivá slova, nerozuměli jim však, obyvatelé mezi sebou hovořili romsky. Vláďa byl bezradný. A vědomí, že za chvíli musí být zase zpátky doma, aby se otec nezlobil, ho zneklidňovalo a rozptylovalo ještě víc. Nevěděl, co si počít.

Ale Vincek brzo našel klid a rozvahu a řekl: „Vletíme tím průjezdem do dvora, až nikdo nepůjde. A jak budeme na dvoře, máme vyhráno. Tam je tma jako v hrobě a určitě na nikoho nenarazíme.“

Vláďa byl v hloubi duše proti tomu plánu, nechtělo se mu ani do průjezdu toho strašného domu, natož pak do tmavého dvora! Tam může číhat tisíc nebezpečí. Kdyby alespoň neviděl před chvílí ty rváče s otevřenými noži! Měl strach a cítil, jak se chvěje. Ale rázně se Vinckovu návrhu vzepřít nedokázal. Nechtěl, aby ho Vincek považoval za zbabělce a strašpytla.

Křik v domě na chvíli utichl, přestalo bouchání dveří a na schodech ustal věčný dupot. A těch několik vteřin stačilo Vinckovi k činu. Chytil váhajícího Vláďu za rukáv, vtáhl ho do průjezdu Křiklárny – a tam se pak dali na úprk do dvora.

Dobře to dopadlo. Když si jejich oči zvykly na tmu, objevili na dvoře spousty nejnemožnějších krámů, pytlů s papíry a hadry, staré dětské kočárky, bedny, vše na hromadách mezi různými kůlnami a přístavky. Vnitřní zeď Křiklárny se nad dvorem tyčila jako hradba. Všechna její okna byla osvětlena a hučelo to tu jako v úle.

Oba chlapci se tápavě vydali k pravé straně dvora, ke zdi sousedící s domem, do kterého se chtěli dostat. Zeď byla sice asi tři čtyři metry vysoká, ale nahoru se vyškrábali poměrně snadno po barikádě

různého harampádí. Vincek se náhle propadl jednou nohou do jakési prohlubně, prošlápl přitom kbelík nebo zrezivělý hrnec a roztrhl si tepláky.

„Jsou starý, tak je to fuk," šeptal vzrušeně, „hlavně ať už jsme odtud pryč!"

Vláďa se podíval z hřebenu zdi na druhou stranu a hlava se mu zatočila hloubkou, do které se díval. Na dvoře nebylo nic, po čem by sešplhali. „Jsme v rejži, z tohohle neseskočím," zanaříkal.

„Ale seskočíš. Uvidíš, že seskočíš. Já se tam spustím první, a pak tě zachytím. Jen se pořád všeho tak neděs," dodával mu odvahu Vincek. A už se také začal spouštět, zadržel se na chvíli rukama, pak se pustil a s žuchnutím dopadl na dlažbu. Náraz mu vyrazil na chvilku dech, ale už tiše volal na Vláďu:

„Tak dělej. Neboj se. Já tě chytím, nic se ti nemůže stát."

Vláďa si na zdi klekl na kolena, pak spustil nohy a za nimi i celé tělo. Několik dlouhých vteřin se křečovitě držel rukama. Pak se pustil. Letěl zdánlivě nekonečnou dobu, až ucítil Vinckovy ruce. To podstatně zmírnilo jeho pád. Trochu se zastyděl, že Vincek seskočil bez pomoci a nenadělal žádné řeči, zatímco on...

Ale nebyl čas na úvahy. Vincek už se hnal ke dveřím. Za nimi se rozlévala matná zář žárovky z chodby. Dveře byly zamčené, ale byly tak chatrné a zámek tak mělký, že pod nepatrným náporem Vinckova těla se obě jejich křídla rozletěla dokořán.

„Jsme tu!" zajásal Vincek. Vláďa za sebou přivřel rozražené dveře, aby neupoutaly něčí pozornost, a pak se rozběhli po ztichlých schodech do horních pater. V polovině třetího se zarazili a mimoděk se k sobě vzrušením přitiskli.

Tam nahoře, u okna, o jedno oddělení schodů výš, obrácen zády k nim někdo stojí – ano, je to kluk jako oni a signalizuje někomu baterkou do tmy dvorů!

Mají ho! Našli ho! Dopadli ho!

Vinckovo proroctví

5

Chlapec se ulekaně otočil, když zaslechl jejich dusot po schodech. Položil zhasnutou baterku na okenní římsu. Jeho poplašený výraz se vzápětí změnil v hněvivý a podrážděný, jako kdyby ho přistihli při něčem nedovoleném.

„Co tady chcete?“ vykřikl na ně zhurta. „A jak jste se sem vůbec dostali? Vždyť dům je zamčený!“

Vláďa si uvědomil, že ho zná z ulice, občas ho potkává, ale chodí asi do jiné školy.

„Heleď, neboj se nás,“ odpověděl mu trochu rozpačitě. „My jsme – já jsem – já vím, že se s někým tamhle naproti přes dvory dorozumíváš morseovkou – a že nesmíš ven – a...“

„A co je ti do toho?“ zuřil neznámý. „Jděte si oba po svých!“

„My bychom vám rádi pomohli,“ vložil se teď do řeči Vincek. „Podívej se, vy dva, ty a ten tam někde naproti, v něčem lítáte – něco někde máte – my jsme váš rozhovor zachytili a víme, že máte z něčeho strach – a že někde hrozí nějaký nebezpečí – hele, kluci, my bychom vám vážně pomohli – jsme dva – a mohli bychom být dobrá parta...“

„Ale my o vaši pomoc nestojíme!“ nevrle odmítl Vinckovu nabídku neznámý. „A vůbec, my v ničem nelítáme a žádný nebezpečí nám nehrozí, kdo ví, co jste kde chytili – a teď tu ze mě taháte rozumy!“

„A co to tedy bylo, jak jsi včera vysílal, no řekni, Vláďo, jak to bylo, řekni to přesně! A co jsi to vysílal asi před půlhodinou, he?“

Neznámý na chvíli ztratil řeč, když mu Vláďa opakoval slovo za slovem, co včera zachytil on sám a co dnes přečetli s Vinckem. Ale ovládal se natolik, že nepřiznal ani jediné slovo. „Nic! Nic!“ volal vzrušeně a odmítavě mával rukou, když se vzpamatoval. „Něco jste si vymysleli a teď si myslíte, že vám na to skočím. Nic! My od nikoho žádnou pomoc nepotřebujeme a s nikým se o ničem nemusíme bavit. Táhněte pryč a neotravujte mě, rozumíte?“

„Ale vždyť my to s vámi myslíme dobře,“ nedal se odradit Vincek. Neznámý chlapec se však znovu tak rozzlobil, že bylo naprosto zbytečné dál ho přesvědčovat.

Vláďu napadla znepokojivá myšlenka, jak se teď dostanou zpátky přes tu vysokou zeď na dvoře do té hrozné Křiklárny a jestli vůbec proběhnou na ulici jejím průjezdem, a tak vykřikl na neznámého: „Tak nám pojď, prosím tě, aspoň otevřít barák, máte dole zamčeno!“

„Kudy jste sem přišli, tudy vypadněte! Ještě vám budu otevírat!“

„Jdeme,“ kývl Vincek na Vláďu. Pak se ještě obrátil k neznámému a nakvašeně vykřikl prorockým hlasem: „Ještě nás jednou budete prosit, abychom vám pomohli! Na kolenou prosit. Pamatuj si to. Zapiš si to někam. Na kolenou! A my si to budeme moc a moc rozmejšlet! To ti říkám já!“

Dali se do běhu po schodech a neznámý je váhavě následoval. Najednou zůstal stát u dveří s nápisem Bartoň a zazvonil tam.

„Pamatuj si to jméno! Bartoň!“ sykl Vincek k Vláďovi. „Aspoň víme, jak se jmenuje, jak vypadá a kde bydli. I to je zatím úspěch!“

Vběhli na tmavý dvůr a přivřeli za sebou vyražené dveře. Hned zamířili ke zdi, přes kterou se potřebovali dostat do dvora Křiklárny.

Zeď byla tak vysoká, že na její vrchol nemohli dosáhnout, ani když co nejvíc vyskakovali, dokonce ani když vzal Vláďa Vincka na ramena a vyzvedl ho.

„Hele tamhle tu bedničku, nebo co to je!“ Vincek ukázal na menší předmět, který se bělal ve tmě na druhé straně dvora. Opatrně k němu běželi. Byla to stará plechovka od barvy a o kus dál se válela ještě hromada dalších.

V běhu je nosili ke stěně a stavěli z nich barikádu. Ať se snažili sebevíc, tropili přitom dost hluku. Každé položení či zvednutí plechovky znamenalo další kovové zazvonění. Občas se jich několik

sesulo na dlažbu dvorku – a to způsobilo ještě větší hluk. Oba byli zpocení strachem.

Když postavili pod zdí dost vysokou pyramidu z několika desítek plechovek, Vincek se na ni pokusil vystoupit. Dostal se až na nejvyšší bod pyramidy, ale způsobil tím hrozný rámus, jak se plechovky pod jeho vahou promačkávaly a posouvaly. Natáhl ruce a nahmátl kýžený horní okraj zdi. Vyšvihl se na něj, ale jak se nohama odrazil od plechovek, několik jich srazil. S neuvěřitelným rachotem, který drásal jejich už tak dost napjaté nervy, se plechovky zřítily na dlažbu a zlomyslně se rozkutálely na metry od zdi.

„Zatraceně!“ uklouzlo vyděšenému Vinckovi z úst. „Dělej, rychle!“

Ale Vláďu nemusel příliš pobízet! Bleskurychle sebral sesypané plechovky, znovu je postavil na vrcholek barikády a vydal se po nejistých kymácivých stupních za Vinckem. A zatímco Vincek shodil při svém výskoku na zeď jen několik plechovek, pod ním se jich zvrhly a skutálely s ohlušujícím třeskem celé desítky.

Kdyby ho navíc Vincek nechytil za ruce a nevytáhl ho s nadlidským úsilím na hřeben zdi, dopadlo by to špatně a Vláďa by se na zeď a pak do dvora Křiklárny už asi nedostal. Neobvyklý hluk totiž upozornil nájemníky domu na to, že se v jejich dvoře něco děje. Okna se otvírala, lidé z nich hleděli do tmy dvora a nějaký muž z prvního patra rozzlobeně křičel:

„To už sem zase přišla krást ta cikánská banda! Zejtra si půjdeme stěžovat, už toho bylo dost!“

Nějaká žena vyběhla z domu do dvora a volala: „Vždyť oni ti mizerové už vyrazili zadní dveře! Kdo ví, jestli už se nerozlezli po celým baráku!“

Vláďa s Vinckem mezitím proběhli mezi hromadami starého harampádí do dvora Křiklárny. Ale dostat se k východu a uniknout průjezdem na ulici už neměli možnost!

Vincek vykřikl hrůzou a Vláďovi se z hrdla vydral jen těžký vzdech. Byli ze všech stran obklíčeni tlupou cikánských výrostků. Stáli kolem nich hrozivě a mlčky, ale to výhrůžné mlčení bylo horší, než kdyby na ně křičeli a hartusili.

Jejich osud byl zpečetěn.